

**Qorti Civili
(Sezzjoni tal-Familja)**

**Onor. Imhallelf Robert G. Mangion, LL.D.
Dip.Tax (MIT), P.G.Dip. Mediation (Melit.)**

Illum 28 ta' Gunju 2017

Rikors Guramentat Nru. 286 / 15RGM

Kawza fil-lista: 23

**A B C f'isimha proprju u ghan-nom u in rappresentanza ta' bintha minuri D
C, u b'digriet datat 23 ta' Dicembru 2015 giet mahtura bhala kuratrici *ad
litem* tal-minuri D C**

vs

**E F; u
Direttur tar-Registru Pubbliku**

Il-Qorti,

Rat ir-rikors guramentat pprezentat mill-attrici li permezz tieghu ppremettiet u talbet is-segwenti:-

DIKJARAZZJONI

1. Illi l-esponenti kienet f'relazzjoni intima mal-intimat E F, liema relazzjoni damet ghal madwar sena, u li minnha twieldet il-minuri D C nhar l-ghaxra (10) ta' Ottubru, tas-sena Elfejn u Hmistax (2015) hekk kif jixhed l-Att tat-Twelid;
2. Illi l-esponenti u l-intimat E F, m'humix u qatt ma kienu mizzewgin;

3. Illi kif jinizulta mill-Att tat-Twelid tal-minuri D C, fil-kolonna intestata "Isem u Kunjom u Post tat-Twelid tal-Missier" hemm imnizzel il-kliem "Unknown Father";
4. Illi l-intimat, mistoqsi mir-rikorrenti biex l-imsemmija minuri titnizzel b'mod ufficjali, fic-Certifikat tat-Twelid u fid-dokumenti kollha relattivi bhala bintu, u allura huwa jigi rikonoxxut bhala missier il-minuri, huwa rrifjuta minghajr ebda raguni valida fil-ligi;
5. Illi inoltre, interpellat ufficjalment permezz ta' Ittra Ufficjali datata it-tnejn u ghoxrin (22) ta' Ottubru, elfejn u hmistax (2015) sabiex jersaq biex jirrikonoxxi lil bintu minuri D C, huwa baqa' ma rrispondiex;
6. Illi tenur dak kollu premess il-minuri D C ma tipposjediex stat ta' filjazzjoni konformi mal-Att tat-Twelid taghha ;
7. Illi ghalhekk jehtieg li ssir id-debita korrezzjoni fil-kolonna intestata "Isem u Kunjom u Post tat-Twelid tal-Missier" billi jitnizzel isem l-intimat E F minflok il-kliem "Unknown Father";
8. Illi l-fatti msemmija huma kollha a diretta konoxxenza tal-esponenti.

RAGUNI TAT-TALBA

1. Illi l-esponenti kienet f'relazzjoni intima mal-intimat E F, liema relazzjoni damet ghal madwar sena, u li minnha twieldet il-minuri D C nhar l-ghaxra (10) ta' Ottubru, tas-sena Elfejn u Hmistax (2015) hekk kif jixhed l-Att tat-Twelid;
2. Illi l-esponenti u l-intimat E F, m'humix u qatt ma kienu mizzewgin;
3. Illi kif jirrizulta mill-Att tat-Twelid tal-minuri D C, fil-kolonna intestata "Isem u Kunjom u Post tat-Twelid tal-Missier" hemm imnizzel il-kliem "Unknown Father";
4. Illi l-intimat, mistoqsi mir-rikorrenti biex l-imsemmija minuri titnizzel b'mod ufficjali, fic-Certifikat tat-Twelid u fid-dokumenti kollha relattivi bhala bintu, u allura huwa jigi rikonoxxut bhala missier il-minuri, huwa rrifiuta minghajr ebda raguni valida fil-ligi;
5. Illi inoltre, interpellat ufficjalment permezz ta' Ittra Ufficjali datata it-tnejn u ghoxrin (22) ta' Ottubru, elfejn u hmistax (2015) sabiex jersaq biex jirrikonoxxi lil bintu minuri D C, huwa baqa' ma rrispondiex;

6. Illi tenur dak kollu premiss, il-minuri D C ma tipposjediex stat ta' filjazzjoni konformi mal-Att tat-Twelid taghha;
7. Illi ghalhekk jehtieg li ssir id-debita korrezzjoni fil-kolonna intestata "Isem u Kunjom u Post tat-Twelid tal-Missier" billi jitnizzel isem l-intimat E F minflok il-kliem "Unknown Father";
8. Illi l-fatti msemija huma kollha a diretta konoxxenza tal-esponenti.

TALBIET

Jghid ghalhekk l-intimat E F ghaliex m'ghandhiex din l-Onorabbli Qorti:

- i. Previa kull ordni li din l-istess Onorabbli Qorti joghghobha taghti, tiddikjara illi l-intimat E F huwa l-missier tal-minuri D C, u dan anke wara li din l-istess Onorabbli Qorti joghghobha, jekk jidhrilha mehtieg, tinnomina periti esperti;
- ii. Tordna lill-intimat Direttur tar-Registru Pubbliku sabiex jeffettwa d-debita korrezzjoni fl-Att tat-Twelid tal-minuri D C, bin-Numru ta' Iskrizzjoni 5192, fis-sens illi fil-kolonna intestata 'Isem u Kunjom u Post tat-Twelid tal-Missier' fejn illum hemm il-kliem "Unknown Father" jitnizzel isem l-intimat E F;
- iii. Tordna illi kunjom il-minuri D jigi registrat bhala "F";
- iv. Tordna lill-intimat Direttur tar-Registru Pubbliku sabiex jeffettwa d-debita korrezzjoni fl-Att tat-Twelid tal-minuri D u f'kull Att iehor tal-istat civili tal-imsemmija minuri b'dan illi jigi indikat il-kunjom "F" minflok "C".

Bl-ispejjez kollha kontra l-intimat E F, minn issa stess ingunt in subizzjoni.

Rat ir-risposta guramentata tal-konvenut E F li taqra kif gej:-

1. Illi l-ewwel talba hi kontestata, u r-rikorrenti trid tissodisfa l-elementi kollha mehtiega skont il-ligi biex jigi ppruvat li l-intimat hu l-missier naturali ta' D C. Sakemm ma ssirx din il-prova, din it-talba m'ghandhiex tigi akkolta.
2. Illi t-tieni u t-tielet talbiet huma konsegwenzjali ghall-ewwel talba u ghalhekk l-ezitu ta' dawn it-talbiet huma marbuta mad-decizjoni li ser taghti din l-Onorabbli Qorti dwar l-ewwel talba.
3. Illi l-intimat gie rinfaccjat bl-allegazzjoni li hu l-missier tal-minuri mertu tal-kawza biss ricentement u lanqas kellu l-icken idea tat-twelid

taghha. Inoltre, l-esponent wiegeb għall-ittira ufficcjali tar-rikorrenti li taghha saret referenza fir-rikors promotur permezz ta' nota intavolata fl-atti tal-istess ittra bin-numru 14/2015. Għalhekk, u kif ukoll għal ragunijiet ohra li ser jirrizultaw waqt it-trattazzjoni ta' din il-kawza, l-esponenti m'għandux ibati spejjez gudizzjarju, jkun xi jkun l-ezitu tal-kawza.

Salvi eccezzjonijiet ohra u bl-ispejjez.

Rat ir-risposta guramentata tal-konvenut Direttur tar-Registru Pubbliku li taqra kif gej:-

1. Illi in linea preliminari, għall-inqas mill-atti li gew notifikati lill-esponent tidher li hemm nieqsa l-awtorizzazzjoni mehtiega ta' din l-Onorabbli Qorti sabiex tinnomina kuraturi ad litem sabiex jirraprezentaw lil-minuri D C skont id-disposizzjonijiet tal-Artikoli 782 u 783 tal-Kap 12 tal-Ligijiet ta' Malta;

2. Illi minghajr pregudizzju għas-suespost, l-esponent jistqarr li mhuwiex edott mill-fatti li gew iddikjarati fir-rikors guramentat u għalhekk għal dak li għandu x'jaqsa mal-mertu tal-kaz in kwistjoni rigward il-paternita' tal-minuri D C huwa jirimetti ruħhu għar-rizultanzi istruttorji għalkemm f'dan l-ambitu l-esponent umilment jitlob lil din l-Onorabbli Qorti sabiex tistieden lill-partijiet kollha kkoncernanti sabiex jissottomettu ruħhom għat-testijiet genetici kif provdut fl-Artikolu 100A tal-Kap 15 tal-Ligijiet ta' Malta;

3. Illi bla hsara għall-premess f'kaz li jintlaqaw it-talbiet tar-rikorrenti, l-esponent jistieden lil konvenut E F sabiex jipprezenta d-dettalji personali kollha tiegħu, permreż ta' nota li tispecifika senjatement (1) In-numru tal-karta tal-identita tiegħu, (2) Ismu u kunjomu, (3) L-eta` tiegħu meta twieldet il-minuri D C, (4) Il-post tat-twelid tiegħu, (5) Il-post ta' residenza tiegħu meta twieldet l-imsemmija minuri, (6) Isem u kunjom ta' missieru u (7) Jekk l-imsemmi missier patern kienx għadu haj meta twieldet il-minuri D C. Tali informazzjoni hija mehtiega sabiex tigi eventwalment inserita fl-Att tat-Twelid tal-fuq riferita minuri D C, bin-numru ta' registrazzjoni progressiv ta' hamest elef, mija, tnejn u disghin (5192) tas-sena elfejn u hmistax (2015);

4. Illi bla pregudizzju għal fuq espost, nonostante li r-rikorrenti diga esprimiet ix-xewqa taghha fir-rikors promotur u indikat fit-talbiet taghha li tixtieq illi 1-minuri D C tibda tassumi l-kunjom 'F', l-esponent xorta jhoss illi l-partijiet kontendenti għandhom jicidediedu b'mod definittiv liema kunjom għandha tibda tassumi l-imsemmija minuri D C a tenur tal-Artikolu 92 (6) tal-Kap 16 tal-Ligijiet ta' Malta;

5. Illi minghajr hsara ghas-suespost, l-esponent jirrileva li sabiex ikun hemm bdil f'kull att iehor tal-istat civili, hekk kif gie propost fir-raba' talba tar-rikors in risposta, ir-rikorrenti ghandha tispecifika n-numru u s-sena tal-atti tal-istat civili li hija qieghda taghmel riferenza ghalihom;

6. Illi finalment dejjem minghajr hsara ghas-suespost, l-esponent jissottometti li fi kwalunkwe kaz l-azzjoni tar-rikorrenti mhijiex attribwibbli ghal xi ghemil jew nuqqas ta' agir tal-esponent u kwindi huwa m'ghandux jigi assoggettat ghall-ispejjez tal-kawza istanti;

7. Salv eccezzjonijiet ulterjuri.

Bl-ispejjez.

Rat ir-rikors tal-attrici tas-16 ta' Dicembru 2015, li permezz tieghu talbet lill-Qorti sabiex tinnominaha bhala kuratrici ad litem tal-minuri D C, biex b'hekk giet sorvolata l-ewwel eccezzjoni tad-Direttur tar-Registru Pubbliku.

Rat id-digriet taghha tat-23 ta' Dicembru 2015 li permezz tieghu laqghet it-talba attrici sabiex tigi nominate kuratrici ad litem tal-minuri.

Rat in-nota tal-attrici a fol 37 tal-process, li permezz taghha pprezentat l-affidavit taghha stess.

Rat in-nota ta' Dr Marisa Cassar a fol 45 tal-process li permezz taghha pprezentat rapport tad-DNA li jiccertifika li E F hu l-missier naturali tal-minuri, l-affidavit tal-esperta gudizzjarja, kopja ta' l-ID Cards tal-attrici u tal-konvenut E F, u ritratt tal-minuri.

Rat l-atti kollha.

Rat li l-kawza thalliet ghas-sentenza.

Ikkunsidrat:

L-Azzjoni

Permezz tal-kawza odjerna l-attrici qed titlob illi ssir korrezzjoni fl-att tat-twelid de quo u minflok il-kliem “unknown father” jitnizzel isem il-konvenut E F.

L-azzjoni attrici hija msejsa fuq l-**Artikolu 86A** tal-Kapitolu 16 tal-Ligijiet ta' Malta li jipprovdi illi:

(1) L-omm ta' iben imnissel jew imwieled barra miż-żwieġ li ma jgix magħruf mill-missier, u dak l-istess tifel, jistgħu f'kull żmien iressqu talba gudizzjarja biex tiġi stabbilita l-paternità tat-tifel u biex il-qorti tordna r-registrazzjoni ta' dik il-paternità fl-atti tal-istat ċivili relattivi.

L-Artikolu 70A tal-Kap. 16 jipprovdi illi:-

(1) Meta tkun meħtieġa l-kjarifika tal-parentela naturali tat-tifel -

(a) il-missier jista' jeħtieġ lill-omm u lit-tifel;

(b) l-omm tista' teħtieġ lill-missier u lit-tifel;

(ċ) it-tifel jista' jeħtieġ liż-żewġ ġenituri; u

(d) l-allegat missier naturali jista' jeħtieġ lir-raġel, lill-omm u lit-tifel, li jagħtu l-kunsens tagħhom għal test ġenetiku dwar il-paternità u li jaċċettaw li jittehdilhom kampjun ġenetiku xieraq għat-test skont id-dispożizzjonijiet tal-ligi vigenti.

(2) Meta jsir rikors minn persuna li għandha dritt tikkjarifika, il-Qorti Ċivili (Sezzjoni tal-Familja) għandha tissostitwixxi l-kunsens li ma ingħatax u għandha tordna li jittiehed il-kampjun.

(3) Il-Qorti Ċivili (Sezzjoni tal-Familja) għandha tiċhad it-talba sakemm il-kjarifika tirriżulta f'effett kontrarju konsiderevoli għall-aħjar interessi tat-tifel minuri, liema effett ma jkunx raġonevoli għal dak it-tifel minuri, ukoll meta wiehed jikkonsidra l-ansjetajiet tal-persuna li għandha d-dritt għall-kjarifika.

Provi

Permezz ta' digriet mogħti fis-17 ta' Frar 2016 il-Qorti innominat lil Dr Marisa Cassar bhala espert gudizzjarju sabiex thejji rapport tad-DNA. B'hekk giet sorvolata wkoll it-tieni eccezzjoni tad-Direttur tar-Registru Pubbliku.

Kemm fin-nota responsiva tiegħu għall-ittra ufficjali tal-attrici, kif ukoll fir-risposta guramentata tiegħu il-konvenut issottometta li kien necessarju li jigu sodisfatti l-elementi kollha meħtieġa skont il-ligi, inkluz billi jsir it-test tad-DNA sabiex il-paternità tiegħu tiġi certifikata xjentifikament.

Fit-12 ta' April 2016 Dr Marisa Cassar ipprezentat ir-rapport tad-DNA li jiccertifika illi l-konvenut E F huwa l-missier naturali tal-minuri D C.

Fl-affidavit tagħha (fol 38), l-attrici tixhed hekk:

“Nghid illi jiena kont f’relazzjoni ma’ E F u din ir-relazzjoni kienet damet numru ta’ xhur. Niftakar li bdejna r-relazzjoni ta’ bejnietna bejn wiehed u iehor f’nofs is-sena Elfejn u Erbatax (2014) imma ma nafx id-data ezatt.

Nghid li wara f’tit xhur li kien ilna f’relazzjoni jien u E, gifieri fi Frar tas-sena Elfejn u Hmistax (2015) jien kont indunajt li hriġt tqila. Hekk kif gieni dan id-dubju jien kont ghamilt il-pregnancy test li fil-fatt ikkonferma li jien kont tqila.

Nghid ukoll li hekk kif ikkonfermajt li kont tqila jien mal-ewwel għidt lil E peress li ovvjament konna f’relazzjoni flimkien u peress li jien mieghu biss kont f’relazzjoni intima f’dak iz-zmien.

Niftakar li kif għidtlu lil E li kien se jkollna tarbija, għall-ewwel deher mahsud imma fl-istess hin qalli hu lest jerfa’ responsabbiltà’.

Inzid li minn meta għidtlu bl-ahbar tat-tqala, E kien ikun hemm drabi fejn kien ikun jidher irrabjat mieghi. Fil-fatt kien isemmi liz-zewġt ulied 1-ohra li jiena għandi li huma registrati taht “missier mhux magħruf” u bhal jirrabja mieghi għax lilu ridtu li jirrikonoxxi li kien missier it-tarbija li kienet gejjja fid- dinja. Dan kollu sehh fl-ewwel xhur tat-tqala għax wara f’tit E temm ir relazzjoni ta’ bejnietna bla kliem u bla sliem u kull darba li nipprova nagħmel kuntatt mieghu qatt ma jtni wicc.

Nghid illi jien bqajt kontinwament nipprova nagħmel kuntatt ma’ E peress li jien certa li hu missier D. Kont nibqa’ nipprova nagħmel kuntatt mieghu mhux biex nergghu nibdew ir-relazzjoni li kellna imma biex jidhol f’hajjet it-tarbija li wara kolloxx hi bintu, imma kien kollu ta’ xejn u qatt ma rrispondieni. Tul it-tqala kont inzommu infurmat bir-records medici tat-tarbija u anke kont nibgħatlu l-ultra sounds li kien ikolli, u affarijiet ohra. Kont ukoll ikkuntattajt biex insaqsieh x’tip ta’ demm huwa għandu minhabba t-tilqim ta’ matul it-tqala, izda għal darb’ ohra ma ried qatt itini wicc.

Nghid ill! tul it-tqala jien kont naf ukoll li E kien f’relazzjoni ma’ tfajla ohra, certu Yanika u issoponejt li għalhekk ma riedx jaf bit-tarbija u mhux għax verament kellu xi dubju jekk din hiex tiegħu.

Niftakar li 1-ahhar li bghattlu kien video għall-jiem tal-ewwel tas-sena fejn D tidher ferhana u dahqana, biex forsi jithajjar u jibda jiehu interess fiha izda għalkemm jidher li rah, E ma rrisponda xejn u għal darb’ohra kkonferma li assolutament ma jridx jaf bit-tifla.

Nghid li sforz in-nuqqas t'interess min-naha ta' E, jien kelli bilfors niftah kawza biex allura tohrog il-verita' u cioe' li hu missier binti D."

Il-konvenut ma pprezenta ebda provi jew sottomissjonijiet f'din il-kawza.

Ikkunsidrat ulterjorment:

Fl-isfond ta' dak kollu hawn fuq riportat, gie ppruvat sodisfacentement illi l-konvenut E F huwa l-missier bijologiku tal-minuri D u ghalhekk it-talbiet attrici ghandhom jigu akkolti.

Rigward ir-rimanenti eccezzjonijiet tad-Direttur tar-Registru Pubbliku, jinghad illi dwar il-konnotati tal-konvenut E F skont it-tielet eccezzjoni tad-Direttur tar-Registru Pubbliku, il-Qorti ser tipprovdi iktar 'l isfel.

Rigward il-kunjom li ghandha tassumi l-minuri, in vista tat-tielet talba attrici, u tal-fatt li l-minuri ghadha ta' eta` tant tenera, l-Qorti ser tiddeciedi illi din ghandha tassumi kunjom missierha 'F.'

In kwantu l-attrici esebiet l-att tat-twelid tal-minuri (fol 5), li fih hemm indikat in-numru progressiv tieghu (5192) u s-sena (2015), il-hames eccezzjoni tad-Direttur tar-Registru Pubbliku qed tigi sorvolata.

Dwar il-kap tal-ispejjez, il-Qorti takkolji s-sitt eccezzjoni tad-Direttur tar-Registru Pubbliku illi huwa ma ghandux jehel spejjez gudizzjarji. Il-Qorti hija wkoll tal-fehma illi l-konvenut F kellu kull dritt jesigi illi qabel jaghmel dikjarazzjoni li huwa missier il-minuri jsir test tad-DNA. Ghalhekk l-ispejjez ghandhom jigu sopportati nofs mill-attrici u nofs mill-konvenut E F.

Decide

Ghal dawn il-motivi taqta' u tiddeciedi din il-kawza billi prevja li tiddisponi mir-risposti tal-konvenuti bil-mod kif hawn deciz,

1. Tilqa t-talbiet attrici kif dedotti.
2. Tordna lill-konvenut E F sabiex zmien gimgha mil-lum jipprezenta fl-atti ta' din il-kawza b'notifika lid-Direttur, Registru Pubbliku, nota guramentata bid-dettalji kollha indikati fit-tielet paragrafu tar-risposta guramentata tad-Direttur, Registru Pubbliku.

Bl-ispejjez in kwantu ghal nofs jithallsu mill-attrici A B C u in kwantu ghan-nofs l-iehor jithallsu mill-konvenut E F.

Imhallef

Deputat Registratur